

:: III Konferencja o Jeziorach :: Wolsztyn :: 12 września 2013r. ::

Finansowanie gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki wodnej w Wielkopolsce

Dotychczasowe działania i nowe inicjatywy WFOŚiGW w Poznaniu

Hanna Grunt

**Prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Poznaniu**

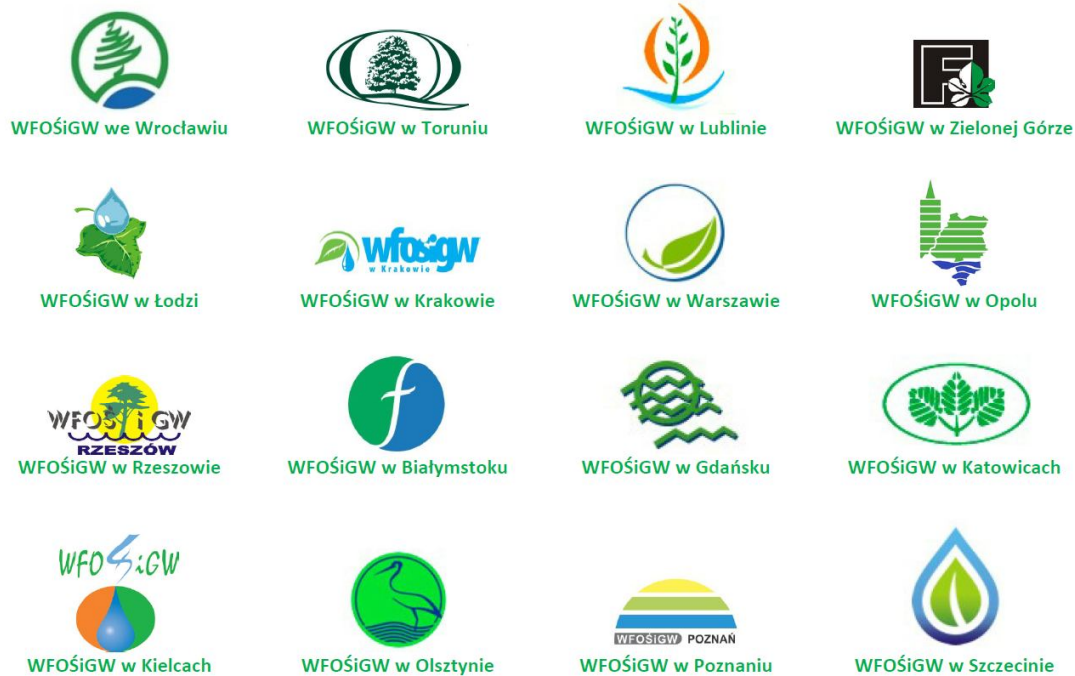
Ochrona wód w ujęciu dokumentów strategicznych [1]

- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa,
- Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki na lata 2011-2020,
- koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2014, z perspektywą do 2022,
- **Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych,**
- **Program wodno-środowiskowy kraju,**
- plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy,
- Program działań na rzecz środowiska i klimatu LIFE,
- Strategia Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego,
- II Krajowy plan działania w zakresie poprawy efektywności energetycznej,
- Ramowa konwencja ONZ w sprawie zmian klimatu,
- Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej,

Ochrona wód w ujęciu dokumentów strategicznych [2]

- Plan strategiczny na rzecz różnorodności biologicznej do roku 2020,
- Strategia Zielonego Wzrostu, OECD.
- *** **dokumenty regionalne** ***
- Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2019 wraz z opracowywaną aktualizacją,
- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami na lata 2012 – 2017 (z opracowywaną aktualizacją),
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010,
- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego Wielkopolska 2020
- Założenia do Strategii Rozwoju Polski Zachodniej 2020,
- Strategia Wzrostu Efektywności Energetycznej i Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii w Wielkopolsce na lata 2012 – 2020
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego.

WFOŚiGW w polskim systemie finansowania ochrony środowiska [1]

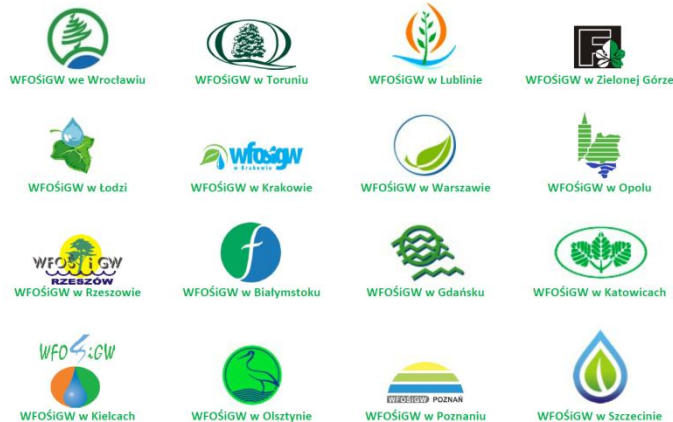

WFOŚiGW w polskim systemie finansowania ochrony środowiska [2]

WSPÓLNA STRATEGIA DZIAŁANIA Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku

Zasady działania polskiego systemu finansowania ochrony środowiska precyzuje Wspólna Strategia Działania NFOŚiGW oraz WFOŚiGW

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest instytucją, powołaną na mocy ustawy Prawo ochrony środowiska, finansującą przedsięwzięcia związane z szeroko rozumianą ochroną środowiska. WFOŚiGW posiada status **samorządowej osoby prawnej**.

Finansowanie zadań proekologicznych odbywa się na podstawie Listy Przedsięwzięć Priorytetowych i obejmuje zagadnienia:

- A. **Ochrony wód i gospodarki wodnej**
- B. Ochrony powietrza
- C. Ochrony powierzchni ziemi i zagospodarowania odpadów zgodnie z Planami Gospodarki Odpadami
- D. Ochrony przyrody
- E. Edukacji ekologicznej

Formy dofinansowania [1]

Pożyczki – dla podmiotów w szczególności na zadania związane z:

- ochroną powietrza (m.in. likwidacja niskiej emisji, ograniczenie emisji ze źródeł przemysłowych, termomodernizację, instalacja źródeł odnawialnych źródeł energii),
- gospodarką odpadami (m.in. budowa stacji recyklingu, stacji przetwarzania odpadów, modernizacja składowisk, organizacja systemów zbiórki odpadów, ich odzysku i recyklingu, odzysku energetycznego, instalacji utylizacji odpadów) – dla zadań ujętych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami,
- **gospodarką wodno-ściekową (budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków, budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej) – dla zadań ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych,**
- **ochroną wód – gospodarką wodną, wynikającą z zasady zrównoważonego rozwoju,**
- gospodarką wodną (zadania ochrony przeciwpowodziowej, przedsięwzięcia zwiększające retencję wód).

Formy dofinansowania [2]

Dotacje – na zadania związane z:

- ochroną przyrody (m.in. ochrona gatunkowa, ochrona siedlisk, promocja obszarów chronionych, ochrona i utrzymanie parków),
- edukacją ekologiczną (m.in. materiały do prowadzenia edukacji ekologicznej, doposażenie centrów edukacji ekologicznej, wydawnictwa),
- **monitoringiem środowiska (m.in. systemy zapobiegania zagrożeniom środowiska, doposażenie jednostek zajmujących się ratownictwem ekologicznym i chemicznym),**
- **ochroną wód – gospodarką wodną, wynikającą z zasady zrównoważonego rozwoju,**
- przedsięwzięcia modernizacyjne i inwestycyjne w obiektach ochrony zdrowia, profilaktyki zdrowotnej, pomocy społecznej, oświaty, szkolnictwa wyższego, kultury, kultury fizycznej i turystyki, straży pożarnej, realizowane w szczególności przez: samorządowe osoby prawne, podmioty prawne związków wyznaniowych, podmioty mające status organizacji pożytku społecznego, państwowe lub samorządowe instytucje służby zdrowia, opieki społecznej, oświaty, szkolnictwa wyższego, kultury, kultury fizycznej i turystyki,
- eliminacją wyrobów zawierających azbest

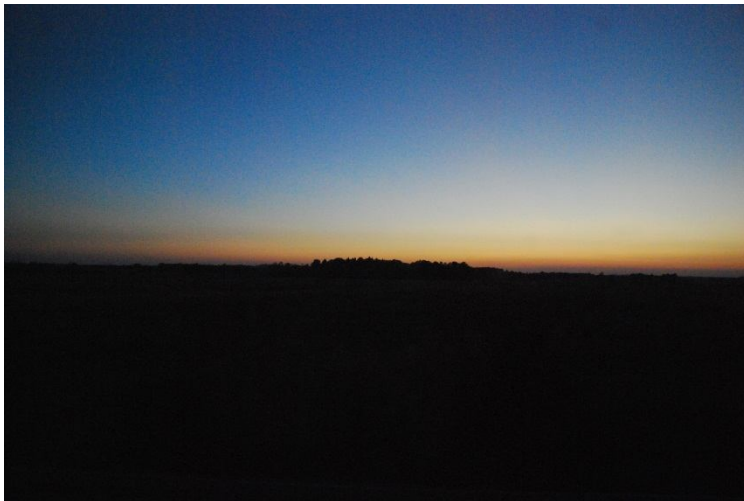
Formy dofinansowania [3]

Dopłaty do oprocentowania kredytów udzielanych przez banki oraz dopłaty do kapitału – dla przedsiębiorców, na zadania związane z:

- odnawialnymi źródłami energii (m.in. elektrownie wiatrowe, solary, elektrownie wodne),
- gospodarką odpadami (m.in. stacje recyklingu, stacje demontażu zużytych samochodów itp.),
- **gospodarką wodno-ściekową (np. modernizacja oczyszczalni ścieków),**

Warunki dofinansowania [1]

- ❖ Wysokość pożyczki ze środków Funduszu nie może przekraczać 70 % kosztów przedsięwzięcia, z wyjątkiem możliwości udzielenia pożyczki **do 90% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia ujętego w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych** lub „Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego”.

Warunki dofinansowania [2]

Istnieją możliwości ubiegania się o umorzenia w zależności od rodzaju przedsięwzięcia i od spełnienia pewnych wymogów:

- **Pożyczka umarzalna do 40%** - dla jednostek samorządu terytorialnego (JST) i ich związków pod warunkiem, że wnioskodawca złoży komplet poprawnie sporządzonych dokumentów do 30.06.2013r.
- **Pożyczka umarzalna do 40%** na przedsięwzięcia realizowane przez JST lub ich związki, których co najmniej 50% zakresu jest realizowane na obszarze Parku Narodowego, Parku Krajobrazowego, obszaru Natura 2000,
- **Pożyczka umarzalna do 25 %** - dla JST,
- **Pożyczka umarzalna do 20 %** - dla JST lub ich związków

Warunki dofinansowania [3]

- ❖ **Pożyczka umarzalna do 15%** - spółki prawa handlowego w których kapitał publiczny posiada nie mniej niż 51% udziałów,
- ❖ **Pożyczka umarzalna do 10%** na przedsięwzięcia w zakresie: termomodernizacji, **budowy kanalizacji deszczowej**, usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, **dostosowania wody do przepisów prawnych w zakresie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.**
- ❖ **Fundusz może udzielić dotacji dla projektów dofinansowanych przez NFOŚiGW wyłonionych w konkursach ogłaszanych w ramach programów priorytetowych, według odrębnych regulaminów.**

Warunki dofinansowania [4]

Dla przedsięwzięć dofinansowanych wyłącznie ze środków krajowych:

- ✓ Oprocentowanie 0,5 stopy redyskonta weksli, nie mniej niż 3%;
- ✓ **Maksymalny okres trwania pożyczki – 10 lat;**
- ✓ **Karencja w spłacie pożyczki 1 rok od daty zakończenia przedsięwzięcia;**

Dla przedsięwzięć dofinansowanych ze środków zagranicznych nie podlegających zwrotowi:

- ✓ **Maksymalny okres trwania pożyczki – 15 lat;**
- ✓ **Karencja w spłacie pożyczki maksymalnie 1 rok od daty zakończenia przedsięwzięcia;**

Warunki umorzenia

- ✓ Terminowa realizacja przedsięwzięcia,
- ✓ Osiągnięcie planowanych efektów, tj. efektu ekologicznego i efektu rzeczowego
- ✓ Terminowa spłata rat i odsetek,

**Wymagania
ustawowe**

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 - 2013

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, wraz z pozostałymi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej w kraju, jest odpowiedzialny za wdrażanie dwóch priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – Priorytetu I oraz Priorytetu II dla projektów o wartości całkowitej do 25 mln euro.

Priorytet I – Gospodarka wodno-ściekowa

Głównym celem priorytetu jest wyposażenie (do końca 2015 r.) aglomeracji powyżej 15 tys. RLM (a nawet powyżej 10 tys. RLM) w systemy kanalizacji oraz oczyszczalnie ścieków zgodnie z wymogami dyrektywy Rady 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych.

Priorytet II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi

Głównym celem priorytetu jest zwiększenie korzyści gospodarczych poprzez zmniejszenie udziału odpadów komunalnych składowanych i rekultywację terenów zdegradowanych oraz ochronę brzegów morskich.

POIŚ dotychczas (30.VIII.2013)

Podsumowanie działalności	Dotychczas w ramach POIŚ	w tym w 2013 roku (do 31.08.2013r.)
Konkursy, w których zostały zakończone nabory wniosków o dofinansowanie	26	6
Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie	51	6
Liczba podpisanych umów	12	1
Kwota dofinansowania w ramach podpisanych umów	343.930.951,58 zł	16.158.573,85 zł
Liczba złożonych wniosków o płatność	165	31
Kwoty wypłacone	169.743.296,10 zł	12.796.209,60 zł

Skala wsparcia dla ochrony wód w ramach POIŚ

- Finansowanie ochrony wód odbywa się w ramach Priorytetu I Gospodarka wodno-ściekowa

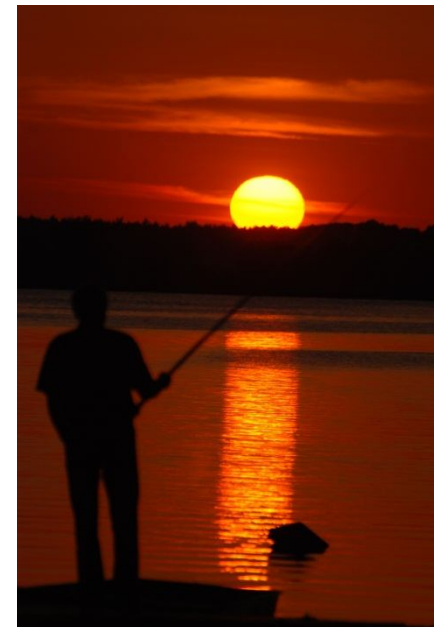
Łączna wartość projektów, dla których podpisano umowy wynosi **728.599.063,63 zł**, natomiast łączna wartość dofinansowania z tych umów wynosi **343.930.951,58 zł**

(obsługiwane przez WFOŚiGW – projekty do 25 mln euro)

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu jest Instytucją Pośredniczącą w realizacji Priorytetu III Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego.

- I. Konkurencyjność przedsiębiorstw
- II. Infrastruktura komunikacyjna
- III. Środowisko przyrodnicze**
- IV. Rewitalizacja obszarów problemowych
- V. Infrastruktura dla kapitału ludzkiego
- VI. Turystyka i środowisko kulturowe
- VII. Pomoc techniczna

**W ramach Priorytetu III WRPO przewidziano
następujące działania wspierające obszar gospodarki
wodno-ściekowej:**

- 3.1 Racjonalizacja gospodarki odpadami i ochrona powierzchni ziemi
- 3.2 Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku
- 3.3 Wsparcie ochrony przyrody
- 3.4 Gospodarka wodno-ściekowa**
- 3.5 Wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej zagrożonych obszarów oraz zwiększenie retencji na terenie województwa**
- 3.6 Poprawa bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego
- 3.7 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych zasobów energii

Priorytet III WRPO dotychczas (30.VIII.2013)

	Dotychczas w ramach WRPO	w tym w 2013r. (stan na 31.08.2013r.)
Nabory wniosków	16	0
liczba złożonych wniosków preselekcyjnych	270	0
Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie	300	0
Liczba podpisanych umów	199	13
Kwota dofinansowania w ramach podpisanych umów	712.421.972,35 zł	34.583.371,32 zł
Liczba podpisanych aneksów do umów	344	46
Liczba złożonych wniosków o płatność zatwierdzonych przez WFOŚiGW	1138	191
Kwoty wypłacone	420.270.219,51 zł PJB: 42.396.628,46 zł zwroty: 10.673.563,96 zł	37.690.112,61 zł PJB: 15.796.985,88 zł zwroty: 308.982,64 zł

Priorytet III WRPO dotychczas (30.VIII.2013)

- 57 umowy w ramach Działania 3.4,
- 3 umowy w ramach Działania 3.5.

Działanie	Alokacja w EURO /stan na 26.06.2013/	Alokacja w PLN	DMU Umowy - stan na dzień 11.9.2013
Działanie 3.1	18 230 156,00 €	78 070 643,07 zł	77 765 070,92 zł
Działanie 3.2	28 069 505,00 €	120 207 655,16 zł	118 521 478,55 zł
Działanie 3.3	844 122,00 €	3 614 952,47 zł	3 474 861,64 zł
Działanie 3.4	87 981 373,00 €	376 780 229,87 zł	363 820 838,33 zł
Działanie 3.5	10 119 506,00 €	43 336 784,45 zł	42 737 956,03 zł
Działanie 3.6	11 861 321,00 €	50 796 107,18 zł	49 278 281,41 zł
Działanie 3.7	16 715 017,00 €	71 582 060,30 zł	62 731 812,73 zł

Strategia Działania WFOŚiGW na lata 2013-2020 z perspektywą do 2020r. [1]

Strategia Działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020r.

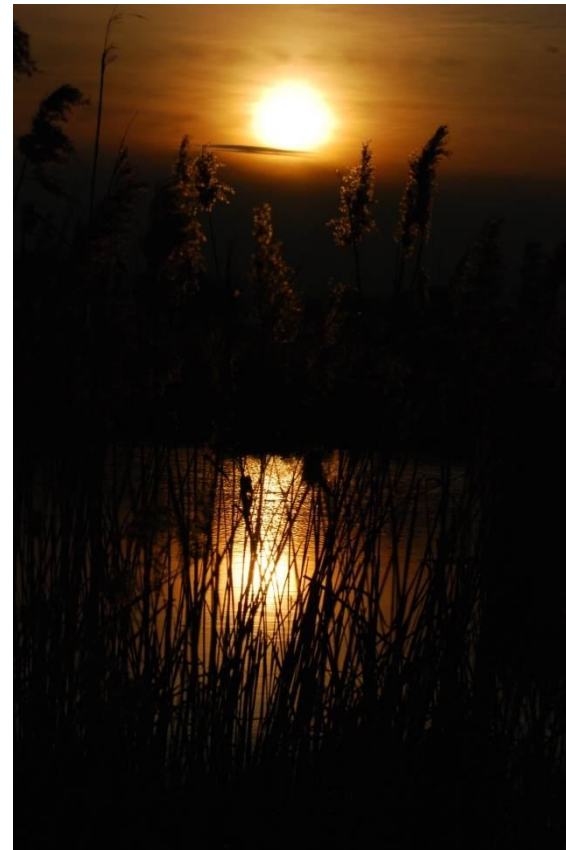
2012

Spis Treści

1. Wprowadzenie do Strategii WFOŚiGW na lata 2013 – 2016
2. Cel strategiczny
3. Diagnoza stanu środowiska i sytuacji gospodarczej w województwie wielkopolskim:
  - a. stan środowiska,
  - b. sytuacja społeczno-gospodarcza,
  - c. nadzwyczajne zagrożenia występujące w województwie wielkopolskim,
  - d. analiza SWOT stanu środowiska i jego finansowania w województwie wielkopolskim,
  - e. stan wdrożenia prawa wspólnotowego,
  - f. dokumenty regionalne i krajowe.
4. Kierunki wsparcia:
  - a. wsparcie w latach 2009 – 2012
  - b. potrzeby finansowania działań ochrony środowiska:
    - priorytet I: Ochrona i zrównoważone gospodarowania zasobami wodnymi
    - priorytet II: Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi
    - priorytet III: Ochrona atmosfery
    - priorytet IV: Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów
    - priorytet V: Edukacja ekologiczna
    - priorytet VI: Monitoring i zarządzanie środowiskiem
5. Wskaźniki i efekty ekologiczne
6. Struktura organizacyjna i instrumenty finansowania
7. Finansowanie według Priorytetów
8. Współpraca z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz innymi wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej
9. Udział Wojewódzkiego Funduszu Ochrony i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w programach i porozumieniach rozwoju regionalnego i ochrony środowiska
10. Ramy czasowe obowiązywania Strategii, aktualizacja i ocena funkcjonowania strategii
11. Źródła
12. Załączniki

Strategia Działania WFOŚiGW na lata 2013-2020 z perspektywą do 2020r. [2]

- „Strategia Działania WFOŚiGW w Poznaniu na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 r.”
precyzuje kierunki, zakres, formy i skalę pomocy finansowej,
wpisane w strategię rozwoju i potrzeby regionu, jak również określa kierunki i szanse na przejęcie nowych obowiązków w tym zakresie.

Kierunki finansowania w Strategii Działania WFOŚiGW

Priorytet I: Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi

- ... kontynuacja realizacji zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w odniesieniu do Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych w zakresie budowy sieci kanalizacyjnych i urządzeń oczyszczających ścieki.
- ... stosowanie lokalnych rozwiązań związanych z oczyszczaniem ścieków poprzez budowę rozproszonych systemów oczyszczania ścieków komunalnych.
- ... projekty związane z zagospodarowaniem wód opadowych, które uwzględnią zwiększony poziom retencji na terenach zurbanizowanych i pozwolą na ich ponowne wykorzystanie.
- ... projekty mające za zadanie **ochronę przeciwpowodziową oraz ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi** dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.
- WFOŚiGW zamierza **wspierać również zadania związane ze zwiększeniem retencji, które mają na celu m.in. wyrównanie bilansu wodnego w subregionach, jak i zadań związanych z osłoną hydrometeorologiczną** na zbiornikach i rzekach, zwłaszcza w sąsiedztwie miast i zakładów przemysłowych.
- Obszarem zaangażowania Funduszu w tym priorytecie będą też **projekty zwiększające naturalną pojemność retencyjnej zlewni, odtwarzanie polderów, renaturalizację cieków poprzez łączenie ich ze starorzeczami i zbiorników wodnych** (m.in. poprzez projekty związane z odbiorem i unieszkodliwianiem zanieczyszczeń z łodzi), przywracanie możliwości naturalnego meandrowania rzek, jak również zakładanie pasów zieleni wzdłuż rzek i jezior, mających na celu zabezpieczenie antyerozyjne dla gleb rolniczych i zabezpieczenie przed spływem do wód powierzchniowych substancji biogenych pochodzenia rolniczego.

Perspektywa finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej w Wielkopolsce w latach 2013-2020

Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej (w mln zł)		Wykonanie 2009 r.	Wykonanie 2010 r.	Wykonanie 2011 r.	Plan 2012 r.	Plan 2013 r.	Plan 2014 r.	Plan 2015 r.	Plan 2016 r.	Łącznie plan na lata 2017-2020
1	Działalność pożyczkowa ze środków własnych razem, z tego:	116,8	117,4	165,9	225,94	134,50	129,90	116,70	114,80	459,20
1.1	Ochrona wód i gospodarka wodna	94,1	90,8	140,2	191,20	109,20	106,60	97,20	95,30	381,20
1.2	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	4,6	12,7	5,3	23,74	14,30	11,30	6,50	5,10	20,40
1.3	Ochrona klimatu, atmosfery oraz wspieranie przejścia do gospodarki niskoemisyjnej	17,9	13,6	20,4	11,00	11,00	12,00	13,00	14,40	57,60
1.4	Ochrona różnorodności biologicznej	0,0	0,0	0,0						
1.5	Pozostałe	0,2	0,3	0,0						
2	Działalność dotacyjna ze środków własnych razem (łącznie z umorzeniami, dopłatami do oprocentowania, przekazaniem środków j b i in.), z tego:	36,2	37,7	35,1	38,20	38,20	38,20	38,20	41,20	164,80
2.1	Ochrona wód i gospodarka wodna	14,6	15,8	13,8	10,85	10,50	10,50	11,50	14,50	58,00
2.2	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	1,8	1,7	0,4	4,48	4,50	4,50	5,00	5,50	22,00
2.3	Ochrona klimatu, atmosfery oraz wspieranie przejścia do gospodarki niskoemisyjnej	6,5	5,5	5,2	4,07	4,50	4,50	5,50	7,00	28,00
2.4	Ochrona różnorodności biologicznej	1,2	1,6	0,9	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	4,00
2.5	Pozostałe	12,1	13,1	14,8	17,80	17,70	17,70	15,20	13,20	52,80
3	Działalność kapitałowa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4	Środki europejskie będące w dyspozycji i obsługiwane przez Wojewódzki Fundusz razem (ISPA/Fundusz Spójności 2000-2006, PO IiŚ, RPO i in.)*	6,1	60,4	253,6	291,3	235,5	107,5	66,3	203,5	800,0
4.1	Ochrona wód i gospodarka wodna	4,5	50,9	164,8	192,0	125,4	52,8	30,5	51,0	200,0
4.2	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	0,0	0,0	0,3	9,7	65,8	34,5	15,8	42,5	160,0
4.3	Ochrona klimatu, atmosfery oraz wspieranie przejścia do gospodarki niskoemisyjnej	0,0	2,2	82,8	59,3	35,3	20,2	20,0	90,0	360,0
4.4	Ochrona różnorodności biologicznej (Uwzględniono projekty, dla których zakłada się możliwość wykazania wskaźnika "łączna powierzchnia obszarów na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów" - ha. Pozostałe rodzaje projektów z zakresu	0,0	0,1	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	2,0	8,0
4.5	Pozostałe	1,6	7,2	5,3	30,2	9,0	0,0	0,0	18,0	72,0
5	Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej ze środków własnych i europejskich razem	159,1	215,5	454,6	555,4	408,2	275,6	221,2	359,5	1 424,0

* - środki które nie są prezentowane jako dotacje i pożyczki funduszu ochrony środowiska w poz. 1 i 2

WFOŚiGW w Nowej Perspektywie 2014-2020

Fundusz podejmuje starania o uczestnictwo w systemie realizacji finansowania przedsięwzięć w ramach m.in.:

- Regionalnego Programu Operacyjnego Wielkopolska 2014 +
- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko bis 2014-2020
- Program Ochrony Jezior Polski Północnej

Nowy RPO Wielkopolska 2014+

- Priorytet Inwestycyjny 5.2. Promowanie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje ryzyka, zapewniających odporność na klęski żywiołowe oraz stworzenie systemów zarządzania klęskami żywiołowymi
- Priorytet Inwestycyjny 6.2. Zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki wodnej tak, aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego
- Priorytet Inwestycyjny 6.4. Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz promowanie usług ekosystemowych, w tym programu Natura 2000 oraz zielonej infrastruktury

Nowy POliŚ bis 2014-2020

Pierwsze założenia merytoryczne:

- 1. Efektywne wykorzystanie i ochrona zasobów naturalnych,*
- 2. Adaptacja do zmian klimatu,*
- 3. Ochrona środowiska przyrodniczego,*
- 4. Edukacja ekologiczna i promowanie eko innowacji,*
- 5. Bezpieczeństwo energetyczne*